

GAZETA UNIwersytecka

SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ UNIwersYTETU GDAŃSKIEGO

ISSN 1689-4723
WYDANIE SPECJALNE

25 lat

Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed

UNIwersYTET GDAŃSKI

Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii – unikat w skali kraju

W dniu 6 czerwca 2018 roku Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego świętować będzie jubileusz 25-lecia istnienia

Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii powstał w roku 1993, czyli dokładnie ćwierć wieku temu. Jest on unikatową w skali kraju jednostką, prowadzoną wspólnie przez dwie uczelnie – Uniwersytet Gdański i Gdański Uniwersytet Medyczny. Inicjatorami jego powstania byli: **prof. Karol Taylor, prof. Anna Podhajska, prof. Wacław Szybalski i prof. Wiesław Makarewicz.**

Do roku 2016 Wydział mieścił się w budynku ponemieckiej Victoriaschule oraz w nowo wybudowanym Instytucie Biotechnologii, przy ulicy Kładki 24. Na początku 2016 roku został przeniesiony do ultranowoczesnego budynku Instytutu Biotechnologii, który powstał na terenie Bałtyckiego Kampusu Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku-Oliwie, przy ul. Abrahama 58. Wydział posiada również kompleks laboratoryjny zlokalizowany na kampusie Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego przy ul. Dębinki 1. Dzięki temu możliwe jest wykorzystanie infrastruktury i doświadczeń dwóch uczelni oraz połączenie międzynarodowych standardów w prowadzeniu badań naukowych z najwyższą jakością kształcenia.

GAZETA
UNIWERSYTECKA
SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO

UNIWERSYTET GDAŃSKI

Rada programowa:

dr hab. Jacek Taraszkiewicz, prof. nadzw.
(przewodniczący)
prof. dr hab. Dariusz Szlachetko
dr Mirosław Czapiewski
dr Grzegorz Pawłowski
mgr Maciej Ciemny
Agata Myszka
Łukasz Bień

Redaktor naczelny: Tomasz Neumann

Skład i opracowanie graficzne:
Ka Leszczyńska

Korekta: Aleksandra Pryczkowska

Wydawca: Uniwersytet Gdański

Nakład: 300 egzemplarzy

Adres redakcji: Biblioteka Ekonomiczna
ul. Armii Krajowej 110
81-824 Sopot, pok. 201, 202
tel. (58) 523 12 62; fax (58) 523 12 63
e-mail: gazeta@ug.edu.pl

Wydanie internetowe:
gazeta.ug.edu.pl

**Redakcja nie zwraca materiałów
niezamówionych oraz zastrzega sobie
prawo do skracania i adiustacji tekstów**

**Wydanie powstało z materiałów nadesłanych
przez MWB UG i GUMed**

Powstanie i początki Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i AMG

Po transformacji gospodarczej i ustrojowej, która nastąpiła w 1989 roku, i utworzeniu w 1991 roku Komitetu Badań Naukowych w gdańskim środowisku akademickim pojawiły się nowe inicjatywy i otwartość na wspólne przedsięwzięcia naukowo-edukacyjne. Rada Rektorów Wybrzeża, pod przewodnictwem rektora Politechniki Gdańskiej **prof. Edmunda Wittbrodta**, zainicjowała działalność Trójmiejskiej Akademickiej Sieci Komputerowej (TASK). Dzięki projektowi TEMPUS „Formation of Advanced Spectroscopists in Biology, Medicine and Chemistry for Academic and Industrial Needs” (JEP 1001), prowadzonemu w latach 1990–1993, na potrzeby tejże sieci zakupiono za 30 000 ECU komputer oraz, za 70 000 ECU, element składowy spektrometru NMR. Dało to początek tworzonemu przy Politechnice Gdańskiej środowiskowemu Laboratorium Magnetycznego Rezonansu Jądrowego.

Z kolejną inicjatywą wystąpiła **prof. Anna Podhajska** z Uniwersytetu Gdańskiego. Inicjatywa ta dotyczyła zorganizowania wspólnego, nowoczesnego procesu nauczania biotechnologii. Pomysł narodził się w Wisconsin (Stany Zjednoczone), w laboratorium kierowanym przez **prof. Wacława Szybalskiego**, w którego zespole prof. Podhajska pracowała kilkakrotnie jako uczestnik badań naukowych. Koncepcja ta była na owe czasy rewolucyjna, zakładała bowiem:

- dużą swobodę w wyborze przedmiotów i ścieżki edukacji,
- daleko idącą integrację nauczania z prowadzeniem badań naukowych,
- szeroką współpracę międzynarodową,
- organizację wakacyjnych szkół letnich w celu integracji i poszerzenia nauczania o tak zwany trzeci semestr.

Ponadto zaplanowano prowadzenie pełnych, pięcioletnich studiów magisterskich. Zniechęciło to do współpracy Politechnikę Gdańską, która opowiadała się za utworzeniem studiów podyplomowych. Duże zainteresowanie wykazały natomiast Uniwersytet Gdański i Akademia Medyczna. Przypadek zrzucił, że w tym czasie we władzach obu tych uczelni zasiadali chemicy i biochemicy – w UG rektorem był **prof. Zbigniew Grzonka**, a prorektorem – **prof. Maciej Żylicz**, w AMG rektorem był **prof. Stefan Angielski**, a prorektorem – **prof. Wiesław**

Profesor Wiesław Makarewicz

Makarewicz – którzy rozumieci szczególne znaczenie genetyki i biologii molekularnej, zwłaszcza dla rozwoju medycyny. Sprawy potoczyły się więc bardzo szybko. Senaty obu uczelni podjęły odpowiednie uchwały i w ten sposób, z dniem 1 czerwca 1993 roku, Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii UG-AMG został powołany do życia. Pierwszym dziekanem, na kadencję 1993–1996, został profesor Wiesław Makarewicz, a prodziekanami: prof. Anna Podhajska i **prof. Grzegorz Węgrzyn**. W kadencji 1996–1999 ponownie dziekanem wybrano prof. Makarewicza, a prodziekanami zostali **prof. Ewa Łojkowska** i **doc. dr hab. Jacek Bigda**.

Wydział powstawał *de novo* jako przedsięwzięcie, w które zaangażowała się grupa ludzi rozproszonych w różnych katedrach Uniwersytetu Gdańskiego i Akademii Medycznej w Gdańsku. Od początku przedsięwzięcie bardzo wspierali **prof. Karol Taylor** (UG) i prof. Stefan Angielski. Tworzono nową strukturę i całkowicie nową koncepcję dydaktyczną (*curriculum*), ukierunkowaną na biotechnologię medyczną.

Ogromne znaczenie dla początków działalności i rozwoju Wydziału miała zakończona sukcesem aplikacja o grant Komisji Europejskiej przyznany

w ramach programu TEMPUS. Na realizację w latach 1994–1996 projektu S-JEP 07191 pt. „Creation and development of a novel Faculty of Biotechnology” uzyskano finansowanie w wysokości 473 000 ECU. Kontraktorem grantu była Akademia Medyczna w Gdańsku, a koordynatorem – dziekan Wydziału, prof. Makarewicz. Partnerami projektu zostały zagraniczne uczelnie: Oxford University, Bradford University, University of Bremen i Institut National des Sciences Appliquees de Lyon. Uzyskane z programu TEMPUS fundusze pozwalały na pewną dozę finansowej samodzielności. Dzięki projektowi pojawiły się od razu realne możliwości wysyłania studentów na praktyki i staże naukowe do naszych instytucji partnerskich, co dla młodzieży było wówczas niezwykle atrakcyjne. Fundusze programu przyczyniły się też znacząco do rozszerzenia początkowej oferty dydaktycznej, przygotowania nowych materiałów dydaktycznych, a także informacyjnych i promocyjnych. Realizacja projektu otworzyła nowe możliwości współpracy i pozwoliła finansować udział wykładowców z uczelni partnerskich w dorocznych Letnich Szkołach Biotechnologii, umożliwiła również zakup podstawowego sprzętu badawczego i komputerowego.

Dzięki projektowi TEMPUS (S-JEP 07191) mogliśmy w roku 1996 włączyć się do europejskiej sieci szkół wyższych kształcących w dziedzinie biotechnologii – wraz z dziesięcioma uniwersytetami euro-

Profesor Karol Taylor (1928–1997)

Profesor Wacław Szybalski

pejskimi współtworzyliśmy trzyletni program kształcenia na poziomie licencjackim „Job Creation Biotechnology Diploma – International First Level Degree”, którego koordynatorką była **prof. Mariapia Viola Magni** z University of Perugia. W latach 2001–2010 międzynarodowe studia w Perugii odbyło i zakończyło z wyróżnieniem osiemnastu studentów Międzynaczelnianego Wydziału Biotechnologii. Natomiast kilkunastu studentów z uniwersytetów partnerskich odbyło staże w laboratoriach naszego Wydziału. Już po kilku latach niektórzy studenci pisali prace magisterskie i doktorskie w uniwersytetach partnerskich, na przykład w Bremie, Bradford i Lyonie.

Ważną rolę w koncepcji dydaktycznej Wydziału odgrywały organizowane w Polsce Letnie Szkoły Biotechnologii. Uczestniczyli w nich studenci i wykładowcy nie tylko z naszego kraju, lecz także z uniwersytetów partnerskich. Letnie Szkoły spełniały funkcję integracyjną oraz przyczyniały się do zacieśnienia współpracy naukowej. Szczegól-

nie aktywna i długofalowa współpraca naukowa rozwinęła się z uniwersytetami w Bremie i INSA w Lyonie. Współpraca ta, nawiązane kontakty oraz zdobyte doświadczenie w przygotowaniu aplikacji grantowych zaowocowały w następnych latach pozyskaniem wielu grantów (prowadzonych także z udziałem badaczy z uniwersytetów partnerskich) oraz aktywnym udziałem w europejskich sieciach współpracy naukowej.

Letnia Szkoła Biotechnologii, Łączyño 1999

Niezależnie od początkowego wyposażenia w sprzęt i utworzenia kontaktów międzynarodowych największe znaczenie grantu S-JEP 07191 tkwiło jednakże w sferze, którą można by nazwać polityczną. Przyciągnięcie tak znacznych pieniędzy stworzyło korzystną atmosferę wokół nowego Wydziału i bardzo pomogło przełamywać różne opory i niechęci – a tych było niemało. W tych niechęciach niemałą rolę odgrywały różnice pokoleniowe. Istniejący uniwersytecki i medyczny establishment z pewnym niepokojem patrzył na rozwijającą się nową inicjatywę, w której nie potrafił zbyt aktywnie uczestniczyć i na którą powoli tracił wpływ. W przełamywaniu tych uprzedzeń i pokonaniu początkowych trudności wsparcie uzyskane z programu TEMPUS w latach 1994–1997 odegrało kluczową rolę.

Stopniowo kształtował się skład Rady Wydziału. Widocznym świadectwem umacniania się pozycji Wydziału na mapie naukowej kraju stało się pozyskanie środków budżetowych na realizację dwóch ważnych inwestycji budowlanych – nowego budynku na ul. Kładki (staraniem prof. Taylora i prof. M. Żylicza), a potem budynku mieszczącego laboratoria i Trójmiejską Akademicką Zwierzętarńnię Doświadczalna (staraniem prof. J. Bigdy) na zapleczu Collegium Biomedicum AMG. Stan osobowy i aktywność naukowa Wydziału pozwoliły na otrzymanie 29 listopada 1999 roku uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora. Jeszcze dość długo

KALENDARIUM WYDARZEŃ POPREDZAJĄCYCH I INAUGURACJĘ

- **Jesień 1992** – posiedzenie Konferencji Rektorów Trójmiasta na PG (rektor E. Wittbrodt) – poszukiwanie możliwości integracji środowiska naukowego gdańskich uczelni.
- **Grudzień 1992** – uchwały Senatów AMG i UG o potrzebie integracji obu uczelni i zamiarze powołania wspólnego Wydziału Biotechnologii.
- **Maj 1993** – jednobrzmiące uchwały Senatów AMG (11.05.1963) i UG (27.05.1963) o powołaniu z dniem 1 czerwca 1963 r. Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii. Załącznikiem do uchwał był dokument pt. *Zasady funkcjonowania*.
- **14 października 1993** – inauguracja roku akademickiego z udziałem rektorów obu uczelni i gości zagranicznych z Bremy, Oxfordu i Bradford. Wykład inauguracyjny pt. *Biotechnologia 1940–1994* wygłosił prof. Wacław Szybalski z Madison (USA).

sporo emocji budziło wpisanie (a więc *de facto* – uznanie) istnienia Międzyuczelnianego Wydziału do statutów obu macierzystych uczelni. W Uniwersytecie Gdańskim nastąpiło to 1 czerwca 2001 roku, a w Akademii Medycznej w Gdańsku – 18 czerwca 2001 roku¹.

PROFESOR WIESŁAW MAKAREWICZ
DZIEKAN MWB W LATACH 1993–1999

Senat Akademii Medycznej w Gdańsku, kierując się potrzebami środowiska akademickiego regionu gdańskiego, podjął dnia 14 grudnia 1972 roku uchwałę wyrażającą wolę integracji Akademii Medycznej w Gdańsku z Uniwersytetem Gdańskim. W dniu dzisiejszym (17.12.1992) inicjatywa ta została jednomyślnie poparta przez Senat Uniwersytetu Gdańskiego.

Obydwa Senaty, zdając sobie sprawę z wielu trudności natury formalnej i organizacyjnej, uważają, że proces integracji obu Uczelni będzie trwał przez parę najbliższych lat, już jednak dzisiaj upoważniły rektorów jednej i drugiej Uczelni do rozpoczęcia pracy w tym kierunku. Pierwszym elementem integracji obydwu środowisk będzie utworzenie w najbliższej przyszłości Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii.

Zgodnie z Uchwałą Senatu Akademii Medycznej, do chwili utworzenia wspólnego Wydziału Biotechnologii powołuje się przy Wydziale Lekarskim AM kierunek studiów pod nazwą biotechnologia. Na rok akademicki 1993/94 ustalono limit przyjęć w ilości 30 osób i przyjęto następujące zasady rekrutacji:

- konkurs świadectw z przedmiotów: matematyka, fizyka, chemia, biologia,
- rozmowa kwalifikacyjna przeprowadzona w języku angielskim.

Prof. dr hab. S. Angielski
Rektor Akademii Medycznej

Prof. dr hab. Z. Grzonka
Rektor Uniwersytetu Gdańskiego

Doświadczenia międzynarodowe ułatwiły przygotowanie się do pierwszej akredytacji

Profesor Jacek Bigda

Z Międzyuczelnianym Wydziałem Biotechnologii związałem się za namową **prof. Anny Podhajskiej** i **prof. Andrzeja Myśliwskiego** w 1993 roku, po powrocie ze stażu podoktorskiego, który odbywałem w Izraelu. Pomagając **prof. Wiesławowi Makarewiczowi** w przygotowaniu i realizacji projektu unijnego prowadzonego w ramach programu TEMPUS, włączyłem się w działalność organizacyjną na rzecz Wydziału. Od 1996 roku pełniłem funkcję prodziekana, a w latach 1999–2005 – dziekana. Wydział istniał wówczas dopiero kilka lat i wciąż wiele podejmowanych przez nas działań było nowych, rozpoznawanych niejako „bojem”.

Już na samym początku musieliśmy się zmierzyć z przepisami dotyczącymi programów kształcenia, a nasz jeszcze nieokrzepnięty w pełni program studiów trzeba było dostosować do tak zwanych minimów programowych. Włączając się

w międzynarodowy projekt wspólnych studiów licencjackich, koordynowany przez Uniwersytet w Perugii, uruchomiliśmy dwustopniowy program kształcenia jeszcze przed obowiązkowym wprowadzeniem systemu bolońskiego do naszych uczelni wyższych. Pierwsza inauguracja międzynarodowych studiów licencjackich miała miejsce w Perugii w 2001 roku. Uczestniczyłem w niej wspólnie z rektorami macierzystych uczelni, profesorami: Wiesławem Makarewiczem i **Andrzejem Ceynową**. Podróż na tę inaugurację zapadła mi mocno w pamięć nie tylko z powodu wielobarwnego korowodu reprezentantów kilkunastu uczelni, ale też z powodu wzmożonych kontroli na lotniskach po zamachu na World Trade Center, podczas których nieustannie wykrywano insygnia władzy rektorskiej niezbędne do pasowania studentów... Doświadczenia międzynarodowe i wcześniejsze zapoznanie się z systemem bolońskim niewątpliwie ułatwiły nam przygotowanie się do pierwszej akredytacji prowadzonej przez powołaną na początku pierwszej dekady Państwową (dzisiaj: Polską) Komisję Akredytacyjną.

Współpracę międzynarodową rozwijaliśmy także na polu badawczym dzięki finansowaniu wyjazdów, konferencji i szkół letnich z 5 Programu Ramowego Unii Europejskiej w ramach Centrum Doskonałości BioMoBiL. Centrum łączyło nie tylko jednostki naszego Wydziału, ale także współpracujące jednostki Wydziału Lekarskiego, Farmaceutycznego, Instytutu Medycyny Morskiej i Tropikalnej oraz Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego. Przez kolejne sześć lat dzięki finansowaniu unijnemu, wsparciu sponsorów prywatnych oraz Polskiej Sieci Biologii Molekularnej i Komórkowej UNESCO/PAN organizowaliśmy Letnie Szkoły Biotechnologii.

Trójmiejska Akademicka Zwierzętarnia Doświadczalna

W trakcie mojej kadencji Katedra Biotechnologii Medycznej zyskała własną siedzibę w nowo powstałym budynku Trójmiejskiej Akademickiej Zwierzętarni Doświadczalnej. Dla mnie jako osoby przygotowującej wniosek, a później szczegółowy projekt, było to wyjątkowe przedsięwzięcie. Nie mieliśmy bowiem wtedy w Uczelni zbyt wielu doświadczeń z organizacją inwestycji laboratoryjnych, wiedza w kraju o nowoczesnych projektach zwierzętarni była szczątkowa, a ponadto niemalże od początku zdawaliśmy sobie sprawę z konieczności łączenia różnych źródeł finansowania. Na realizację inwestycji uzyskaliśmy środki z ówczesnego Komitetu Badań Naukowych, Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, darowizny prywatnej **prof. Wacława Szybalskiego**, doktora honoris causa naszej Uczelni, oraz z funduszy strukturalnych UE. W budynku już od ponad dziesięciu lat funkcjonują Zakład Biologii Komórki i Zakład Enzymologii Molekularnej wchodzące w skład Katedry Biotechnologii Medycznej.

Uporządkowanie struktury Wydziału znalazło swoje odzwierciedlenie w odpowiednich zapisach statutów obu macierzystych uczelni, które zostały wprowadzone do tych dokumentów w 2001 roku. Od początku dekady, po uzyskaniu uprawnień w dziedzinie nauk biologicznych

w końcu 1999 roku, rozpoczęliśmy prowadzenie przewodów doktorskich. Do 2005 roku nadaliśmy piętnastu osobom stopień naukowy doktora. Byli to w większości uczestnicy studium doktoranckiego, prowadzonego wspólnie z Wydziałem Chemii UG.

Niestety, w tym czasie mieliśmy także smutne doświadczenia. Odeszli od nas na zawsze: biochemik, specjalista sygnalizacji molekularnej, **Staszek Żołnierowicz** (w 2001 roku) oraz biofizyk, badacz oddziaływań DNA z chemioterapeutykami, **Jan Kapuściński** (w 2002 roku). Było to bardzo bolesne, ponieważ byliśmy irracjonalnie przekonani, że skoro jesteśmy młodym Wydziałem, bezpowrotne straty nie mogą nastąpić tak szybko.

Poczucie szybko upływającego czasu towarzyszyło mi na co dzień w trakcie pracy dziekana. W naszej międzyuczelnianej jednostce dawki posiedzeń senatów, komisji czy kolegów rektorskich bywały często podwójne. Była to jednak szczególna szansa poznawania wielu ludzi, korzystania z różnych doświadczeń, sposobów na rozwiązywanie problemów, często dodatkowego dostępu do przydatnych informacji oraz – na swój sposób – cenna szkoła współpracy.

PROFESOR JACEK BIGDA
DZIEKAN MWB W LATACH 1999–2005

Lata znaczących sukcesów i burzliwego rozwoju 2005-2012

Profesor Ewa Łojkowska

Obowiązki dziekana Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego rozpoczęłam inauguracją roku akademickiego 2005/2006; był to trzynasty rok funkcjonowania Wydziału. Z Wydziałem jestem jednak związana od początku jego powołania w roku 1993. Początki moich kontaktów z jedną z jego głównych inicjatorek i organizatorek, **prof. Anną Podhajską**, pracującą wcześniej na Wydziale Biologii UG, datują się na lata 1986–1988, kiedy to spotkałyśmy się w czasie mojego stażu w laboratorium **prof. Artura Kelmana** w Department of Phytopathology University of Wisconsin, w Madison (USA). Profesor Podhajska była wtedy tzw. *visiting professor* w laboratorium **prof. Wacława Szybalskiego** w McArdle Laboratory w Madison. Tam właśnie powstawały pierwsze koncepcje funkcjonowania jednostki kształcącej w zakresie biotechnologii medycznej.

Od pierwszych tygodni pracy w MWB intensywnie współpracowałam z prof. Podhajską, pełniącą funkcję prodziekana Wydziału, oraz z **prof. Wiesławem Makarewiczem**, pierwszym dziekanem Wydziału. Z profesorem poznałam się już wcześniej przed przyjazdem do Gdańska. Był on bowiem

gubernatorem polskiego okręgu Lions Club International i uczestniczył w roku 1993 w uroczystym charterze koszalińskiego Lions Club, do którego należałam. Nie wiedzieliśmy wtedy, że tak szybko się spotkamy i to na współtworzonym przez niego Wydziale Biotechnologii.

Moja współpraca z pierwszym kolegium dziekańskim od początku układała się bardzo dobrze. Byłam prodziekanem MWB UG i GUMed przez dwie kolejne kadencje w latach 1996–2002. W roku 2005 wystartowałam za namową prof. Podhajskiej oraz profesorów Makarewicza i **Jacka Bigdy** w wyborach na stanowisko dziekana naszego Wydziału i od września 2005 podjęłam obowiązki dziekana.

Objęłam Wydział świetnie zorganizowany, bardzo dobrze zarządzany i mający już wysoką renomę nie tylko w Polsce, ale i za granicą. W organizowanych corocznie Letnich Szkołach Biotechnologii uczestniczyli wybitni naukowcy z Polski i całego świata. Długo by wymieniać ich wszystkich. Wspomnę więc, że był wśród nich noblista **Robert Huber**, a wielokrotnie brał w nich udział doktor honoris causa trzech trójmiejskich uczelni (UG, GUMed i PG) prof. Wacław Szybalski, wybitny polski biolog molekularny, wielki przyjaciel i, można powiedzieć, ojciec chrzestny MWB. Koncepcja Szkoły Letniej jako możliwości wykorzystania do nauki okresu wakacyjnego („trzeci semestr”) i uzupełnienia programu normalnych zajęć pochodziła od prof. A. Podhajskiej i odegrała bardzo ważną rolę w kształceniu studentów oraz w pierwszych etapach rozwoju Wydziału; w osiągnięciu przez Wydział pozycji „integratora” polskiego i zagranicznego środowiska biotechnologicznego.

Nasi studenci od początku intensywnie uczestniczyli w międzynarodowej wymianie naukowej prowadzonej dzięki środkom z różnych projektów europejskich, tak koordynowanych przez nasz Wydział (program TEMPUS, projekt BioMoBiL, który dał nam status Europejskiego Centrum Doskonałości w zakresie badań nad biobezpieczeństwem i biomedycyną molekularną), jak i przez inne uczelnie (na przykład realizowany w latach 2001–2012 projekt „International First Level Degree – Job Creation Biotechnology Diploma”, koordynowany przez **prof. Mariapię Violę Magni** z Uniwersytetu w Perugii).

Kierowanie takim Wydziałem to wielki zaszczyt, ale także wielka odpowiedzialność. Muszę przyznać, że ciążyła mi ona szczególnie w pierwszym okresie bycia dziekanem. Z drugiej strony jednak powodowała wielką mobilizację, chęć sprostania oczekiwaniom i pokazania, iż kobieta potrafi i może być dobrym dziekanem.

Wydział nasz był najmniejszy w obu tworzących go uczelniach, ale od początku funkcjonowania prowadziliśmy szeroką współpracę międzynarodową. W latach pełnienia przeze mnie funkcji dziekana rozwijał się projekt „Job Creation Biotechnology Diploma”, kontynuowany był projekt „Centre of Bio-safety Research and Molecular Biomedicine” (BioMoBiL) koordynowany przez prof. Bigdę, a finansowany z 6 Programu Ramowego Unii Europejskiej. W 2012 roku uzyskaliśmy finansowanie projektu „Center of Molecular Biotechnology for Healthy Life” (MOBIHEALTH). Koordynatorem projektu był **prof. Krzysztof Bielawski**, kierownik Zakładu Diagnostyki Molekularnej Katedry Biotechnologii MWB UG i GUMed.

W latach 2006–2008 rozpoczęliśmy współpracę w zakresie dydaktyki z University of Houston-Downtown, University of Chicago i University of Virginia. Corocznie kilku studentów z tych uczelni odbywało letnie staże naukowe w laboratoriach naszego Wydziału. Gościliśmy też kilku wykładowców z tych uniwersytetów, a nasi wykładowcy wygłaszali w Houston wykłady. Magistranci z naszego Wydziału uzyskiwali roczne stypendia fundowane przez University of Chicago i University of Virginia, mieli też możliwość tworzenia prac magisterskich w tych uczelniach.

Kolejne projekty międzynarodowego kształcenia studentów zapoczątkowane podczas pełnienia przeze mnie obowiązków dziekana to projekt FS-Biotech, prowadzony latach 2009–2011, a koordynowany przez University of Porto, oraz projekt ScanBalt Campus (2006–2007), koordynowany przez międzynarodowe konsorcjum ScanBalt, grupujące największe uniwersytety, kliniki i firmy biomedyczne z krajów skandynawskich i nadbałtyckich. W stowarzyszeniu tym w latach 2010–2014 pełniłam funkcję wiceprezydenta. Nasz Wydział, przy wsparciu miasta Gdańska, był w roku 2012 organizatorem dorocznej, międzynarodowej konferencji ScanBalt Forum.

Od początku istnienia Wydziału wspólnie z Wydziałem Chemii UG prowadziliśmy studia doktoranckie; wielu naszych doktorantów uzyskiwało stopnie doktora na Wydziale Biologii UG i Wy-

dziale Lekarskim GUMed. Nie mogliśmy prowadzić samodzielnych studiów doktoranckich, ponieważ mieliśmy zbyt mało kadry naukowej i nie spełnialiśmy wymogów Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych umożliwiających ubieganie się o uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego, co było równoznaczne z uprawnieniami do prowadzenia szkoły doktorskiej.

Jak już wspomniałam, utrzymanie wysokiej, uzyskanej w poprzednich kadencjach pozycji Wydziału nie było łatwe. Jednak w trakcie sprawowania przeze mnie funkcji dziekana nasz Wydział, w wyniku przeprowadzonej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oceny parametrycznej, ponownie uzyskał najwyższą, I kategorię wśród jednostek akademickich kształcących w zakresie biologii i biotechnologii. Wydział był klasyfikowany w kategorii I od początku wprowadzenia klasyfikacji (była to, w tym czasie, najwyższa kategoria w ocenie MNiSW). Dodatkowym atutem było znalezienie się na czele jednostek klasyfikowanych w tej kategorii; przed nami był tylko Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej (jednostka naukowa, a w dużo mniejszym stopniu – dydaktyczna).

W tym okresie znacząco wzrosła na Wydziale liczba profesorów i innych samodzielnych pracowników naukowych. Wynikało to w części z uzyskiwania przez naszych pracowników stopni i tytułów naukowych, a w części – z pozyskiwania naukowców wracających do Polski po dłuższych pobytach w zagranicznych jednostkach naukowych. W roku 2008 dołączył do nas między innymi prof. Antoni Banaś, który „przyniósł” pierwszy podpisany w UG i GUMed kontrakt na realizację projektu finansowanego w ramach 7 Programu Ramowego UE; był to projekt ICON dotyczący uzyskiwania roślin transgenicznych wytwarzających wysokoenergetyczne tłuszcze.

W styczniu 2010 roku uzyskaliśmy uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biochemia, a w maju Senat UG zaakceptował program studiów doktoranckich. Były to studia interdyscyplinarne i międzynarodowe, nazwane Life Science and Mathematics Interdisciplinary Doctoral Studies (LiSMIDoS). Koordynował je nasz Wydział, ale uczestniczyły w nich także inne wydziały UG i GUMed. Studia te, jako unikatowe w skali Polski, uzyskały w lipcu 2010 roku finansowanie w ramach Programu POIG „Kształcimy najlepszych – kompleksowy program rozwoju doktorantów, młodych doktorów oraz akademickiej kadry dydaktycznej Uniwersytetu

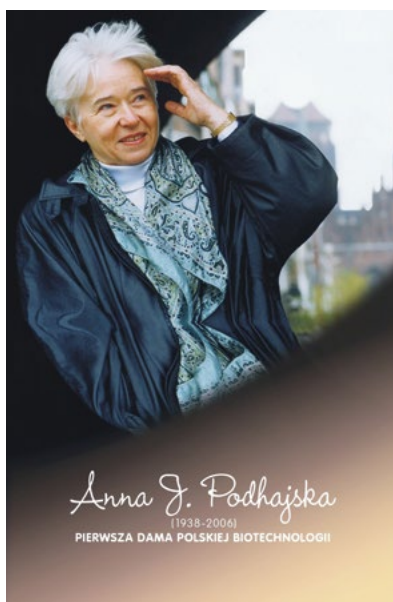

Gdańskiego”. Projekt LiSMIDoS uzyskał finansowanie z MNiSW, a uczestnicy studiów doktoranckich otrzymali czteroletnie stypendia i możliwość odbycia płatnych trzymiesięcznych staży naukowych w zagranicznych i krajowych jednostkach naukowych.

O bardzo wysokim poziomie prowadzonych na Wydziale prac badawczych najlepiej świadczy fakt, iż w wyniku przeprowadzonej w roku 2010 przez MNiSW oceny parametrycznej nasz Wydział uzyskał I kategorię, dzięki czemu zajął najwyższą pozycję wśród jednostek akademickich kształcących w zakresie biologii i biotechnologii. Wyższą efektywność w dziedzinie Nauk Biologicznych wykazali tylko pracownicy Międzynarodowego Instytutu Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie. W roku 2011 podpisałam umowę o współpracy z IBMiK w zakresie kształcenia doktorantów w ramach studiów LiSMIDoS.

Celem jeszcze lepszego spełnienia oczekiwań pracodawców w 2011 roku przy MWB została powołana Rada Konsultacyjna, skupiająca kilkunastu przedstawicieli przemysłu biotechnologicznego, farmaceutycznego, kosmetycznego oraz innych branży zatrudniających naszych absolwentów. W skład Rady weszli przedstawiciele potencjalnych pracodawców naszych absolwentów.

W styczniu 2011 roku Wydział został po raz kolejny poddany ocenie przez Państwową Komisję Akredytacyjną. Jako jedyny wydział kształcący w dziedzinie nauk biologicznych uzyskał akredy-

cją wyróżniającą. Efektem wysokiej oceny tak działalności dydaktycznej, jak i naukowej było przyznanie nam przez MNiSW w kwietniu 2012 roku wyróżnienia „Najlepszy kierunek studiów”. Naukowe i dydaktyczne osiągnięcia umożliwiły rozpoczęcie w 2011 roku przygotowań do budowy nowego budynku Wydziału w obrębie oliwskiego kampusu UG. Do nowej siedziby przeprowadziliśmy się już po upływie mojej kadencji jako dziekana.

Chciałabym podkreślić, iż zawsze pamiętam o inicjatorach i organizatorach naszego Wydziału, dlatego w roku 2009 doprowadziłam do wmurowania na budynku Wydziału przy ulicy Kładki 24 tablicy pamiątkowej poświęconej pamięci profesor Anny Podhajskiej oraz profesorów **Karola Taylora** i **Wacława Szybalskiego**. Razem z pierwszym dziekanem Wydziału, prof. Wiesławem Makarewiczem, przygotowaliśmy i wydaliśmy książkę pt. *Anna J. Podhajska (1938–2006): pierwsza dama polskiej biotechnologii*.

Żadne ze wspomnianych osiągnięć nie byłoby możliwe, gdyby nie zaangażowanie, pomoc i wsparcie wszystkich pracowników Wydziału oraz motywacja naszych doktorantów i studentów do wytężonej pracy. Jestem przekonana, iż tylko wspólnie realizowane cele i kontynuacja owocnej pracy poprzednich dziekanów pozwoliły mi na osiągnięcie sukcesów i osobistej satysfakcji z pełnienia w latach 2005–2012 funkcji dziekana MWB UG i GUMed.

PROFESOR EWA ŁOJKOWSKA
DZIEKAN MWB W LATACH 2005–2012

Zajmujemy najwyższe pozycje pod względem jakości i efektywności publikacyjnej

Wydałoby się, że nie tak dawno temu po raz pierwszy inaugurowałem rok akademicki jako dziekan Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii, gdy tymczasem od tego momentu minęło prawie sześć lat. Sześć lat, podczas których wkroczyliśmy do innej, nowej rzeczywistości. Ta rzeczywistość to nowoczesna infrastruktura do prowadzenia badań i dydaktyki, wysokospecjalistyczna aparatura naukowo-badawcza czy unowocześniona organizacja Wydziału. To także najwyższy w historii poziom finansowania działalności dydaktycznej i badawczej, wzrastająca jakość wyników badań i prac badawczo-rozwojowych oraz – w konsekwencji – najwyższa kategoria naukowa A+ uzyskana w 2017 roku. Coraz szerzej otwierają się też przed nami nowe możliwości zacieśnienia współpracy pomiędzy macierzystymi uczelniami a nowo powstałymi międzynarodowymi agendami badawczymi. Z drugiej strony, z uwagi na czynniki niezależne od nas, znajdujemy się w bardzo trudnym okresie zmian, które stanowią dużą niewiadomą i mogą zarówno działać na naszą korzyść, jak i stanowić dla nas zagrożenie.

Wszystkie osiągnięcia Wydziału z ostatnich lat wynikają z ambicji i wysiłku pracowników, doktorantów i studentów, zaangażowania w ciągłe poprawianie jakości naszej pracy. Do sukcesu przyczyniła się też efektywność w pozyskiwaniu środków finansowych. Dzięki wysokim ocenom działalności dydaktycznej od 2012 roku dysponowaliśmy funduszami, które umożliwiły systematyczne podnoszenie jakości zaplecza dydaktycznego. Uzyskane w grudniu 2012 roku ponad 60 mln zł na finansowanie budowy nowego budynku na kampusie Uniwersytetu Gdańskiego w Oliwie stało się kluczowe dla dalszego rozwoju Wydziału. Przekonaliśmy komisję konkursową Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, że będzie to inwestycja w najlepszy ośrodek w Polsce. Realizacja projektu była możliwa dzięki wsparciu udzielonemu nam przez rektora UG, **prof. Bernarda Lammka**. Lata 2013–2014 to praca nad projektem, dyskusje z architektami i niezliczone spotkania. Oprócz przygotowania koncepcji budynku ważne stały się też zmiany organizacyjne. Powołaliśmy wspólne jednostki: Biuro Dziekana, Zespół Laboratoriów Specjalistycznych oraz Zespół Laboratoriów Dydaktycznych.

Profesor Igor Konieczny

Bardzo ważną rolę odegrało w tym czasie również wsparcie finansowe w wysokości ponad 20 mln zł, które otrzymaliśmy w konkursie Unii Europejskiej – REGPOT. Z pomocą międzynarodowego grona ekspertów uruchomiliśmy Centre of Molecular Biotechnology for Healthy Life (MO-BI4Health) z laboratorium spektrometrii mas (MS). Rozwinęliśmy nową metodykę badawczą, zatrudniliśmy specjalistów, odbywaliśmy staże w ośrodkach zagranicznych i przyjmowaliśmy naukowców z zagranicy. W 2014 roku rozpoczęła się budowa budynku, która zakończyła się w grudniu 2015 roku. Kontakty z wykonawcami nie były łatwe, a realizacja inwestycji nie byłaby możliwa bez pomocy ówczesnego kanclerza UG, obecnie rektora **prof. Jerzego Gwizdały**.

W lutym 2016 roku rozpoczęliśmy pracę w nowym miejscu, a po kilku kolejnych miesiącach wystartował projekt STARBIOS 2 („Structural Transformation to Attain Responsible BIOsciences”) finansowany z programu Unii Europejskiej Horyzont 2020. Projekt realizowany w konsorcjum kilkunastu krajów ma na celu wprowadzać w życie idee związane z odpowiedzialnością w badaniach. Jest on zgodny z naszą polityką krzewienia wiedzy o biotechnologii.

Od 2012 roku intensyfikujemy działania promocyjne, zorganizowaliśmy, wspólnie między innymi z Europejską Federacją Towarzystw Biochemicznych (FEBS), pięć kolejnych Letnich Szkół Biotechnologii.

Niż demograficzny i zmiany w szkolnictwie stymulują nas do stałego podnoszenia jakości dydaktyki. Obecnie Wydział to ponad dwustu sześćdziesięciu studentów i osiemdziesięciu doktorantów oraz rosnąca liczba studentów z zagranicy. W 2015 roku powołaliśmy International Advisory Board (ISAB). Pomoc specjalistów z ośrodków zagranicznych jest

nieoceniona w podejmowaniu strategicznych decyzji. Zatrudniliśmy nowych badaczy, którzy dołączyli do nas, przenosząc się z University of Texas oraz z Oxford University. Wprowadzając nowe specjalności, jednocześnie konsolidujemy działania na rzecz dydaktyki i badań. Rozwijamy naszą eksperyżę w stosowaniu metod analiz bimolekularnych, genetycznych, strukturalnych, metod obrazowania i mikroskopii sił atomowych (AFM). Planujemy również reformę naszego programu kształcenia.

Kiedy w 2013 roku analizowaliśmy wyniki oceny parametrycznej i negatywną, pomimo pozytywnej rekomendacji Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych, decyzję Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie przyznania nam kategorii A+, wiedzieliśmy, że musimy postawić na jakość. W parametryzacji z 2017 roku zajęliśmy najwyższe pozycje pod względem jakości i efektywności publikacyjnej oraz w praktycznych efektach działalności naukowej. Jest to wynik indywidualnego wysiłku każdego z nas, a zarazem wspólnego wysiłku nas wszystkich. Przyznanie kategorii A+ otwiera możliwości, jednak równocześnie staje się kolejnym wyzwaniem.

PROFESOR IGOR KONIECZNY
DZIEKAN MWB W LATACH 2012–2020

Dnia 6 czerwca 2018 roku z okazji 25-lecia powstania Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed odbędzie się uroczyste posiedzenie Rady Wydziału. Wezmą w nim udział wszyscy dotychczasowi dziekani MWB, zaszczytą nas także obecnością rektorzy: Uniwersytetu Gdańskiego – prof. Jerzy Gwizdała – oraz Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego – prof. Marcin Gruchała. Swoją obecność zainicjowało także wielu dziekanów, dyrektorów instytutów naukowych oraz osobistości ze świata nauki i biznesu z Polski i zagranicy. 25-lecie będziemy świętować w nowym budynku Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii, znajdującym się na terenie Bałtyckiego Kampusu UG w Gdańsku-Oliwie, przy ul. Antoniego Abrahama 58.